

Byråinspektör
Per-Arne Johansson
0410-73 32 43
per-arne.johansson@trelleborg.se

Ansökan om dispens från strandskydds för strandrensning inom strandskyddsområde för rensning av stränder (fastigheterna Maglarp 24:2, 16:2 m fl), Trelleborgs kommun.

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att bevilja Tekniska serviceförvaltningen i Trelleborg dispens från bestämmelserna enligt 7 kap 18 b § miljöbalken om strandskydd för att i enlighet med ansökan och därtill fogade kartor utföra strandrensning under tiden 1 maj 2021 till 30 april 2024 på fastigheterna Maglarp 24:2, 16:2 m fl i Trelleborgs kommun. Sträckorna där uppsamling kommer att ske har markerats på kartor i ansökan. Det särskilda skäl som åberopas är att strandavsnitten behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området. Med hänsyn till att ny upphandling ska genomföras under våren 2022 och om skonsammare eller annan uppsamlingsmetodik framtages genom de projekt kommunen deltar i ska ny dispensansökan inlämnas. Kommunen är med i flera projekt som innebär att undersöka möjligheten att ta hand om de fintrådiga algerna ("tången") som en resurs och använda annan insamlingssteknik.

Följande villkor skall gälla:

- Ansökan gäller perioden 1 maj 2021- 30 april 2024
- Endast de strandavsnitt som redovisats på kartor får omfattas av arbetena, se bifogade kartor. Upplagsplatserna har markerats på bifogade kartor.
- Rensning får endast ske inom områden utan gräs-, ört-, busk-, eller trädvegetation.
- Upplagsplatserna får inte placeras i område där gräs-, ört-, busk-, eller trädvegetation förekommer.
- Inga arbeten får utföras i/vid bäckars eller öppna dikens utlopp.
- Samtliga maskiner som används i strandrensningsarbetet skall använda helvegetabiliska hydrauloljor. Senast under säsongen 2022 ska de maskiner som används i strandrensningsarbetet använda biodiesel.
- Massorna skall placeras på ett sådant sätt att de inte påverkar skyddade kulturlämningar.

För samhällsbyggnadsnämndens tillsyn över naturvård utgår en timtaxa av 930 kronor per timme enligt av Trelleborgs kommuns kommunfullmäktige fastställd taxa. Beräknad handläggningstid är 5 timmar.

Beslutsunderlag

- Ansökan om strandskyddsdispens, 7 januari 2021
- Kartor över strandavsnitt som rensas
- Översiktskarta

Lagsstiftning

Det högexploaterade kustområdet är enligt 4 kap 4§ miljöbalken i sin helhet av riksintresse med hänsyn till befintliga natur- och kulturvärden.

Enligt 2 kap 6§ miljöbalken skall för en verksamhet eller åtgärd väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet skall kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa eller miljön.

I miljöbalkens grundläggande hushållningsbestämmelser anges (3 kap 1 § MB) att "Mark- och vattenområden skall användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade..." Denna övergripande bestämmelse skall vara vägledande för det allmännas agerande och för tillämpningen av bl a 7 kap. miljöbalken.

Aktuellt område ingår i det högexploaterade kustområde som enligt 4 kap 1 § MB i sin helhet är av riksintresse med hänsyn till befintliga natur- och kulturvärden. Exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön får komma till stånd endast om det inte möter något hinder med det rörliga friluftslivets intressen och om det inte påtagligt skadar områdets natur- och kulturvärden. Kustzonen inom Trelleborgs kommun är hårt bebyggelseexploaterad och det är därför angeläget att bibehålla och där så är möjligt, utvidga de områden som är allemansrättsligt tillgängliga.

Enligt 7 kap 15 § M miljöbalken får inom strandskyddsområdet

1. inte uppföras helt nya byggnader
2. inte byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där det annars skulle få färdas fritt
3. inte grävningsarbeten eller andra förberedande arbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2 eller
4. inte åtgärder vidtas som väsentligen förändrar livsvillkoren för djur- och växtarter.

Strandskyddet syftar enligt 7 kap § 13 miljöbalken till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för växt- och djurlivet. Samhällsbyggnadsnämnden kan dock enligt 7 kap 18b § lämna dispens om särskilda skäl föreligger.

Som särskilda skäl vid prövningen av en fråga om upphävande av eller dispens från strandskyddet får man beakta endast om det område som upphävandet eller dispensen avser:

1. redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften,
2. genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen,
3. behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området,
4. behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området,
5. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området, eller
6. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse.

Ärendet

Till Samhällsbyggnadsnämnden har den 7 januari 2021 inkommit en ansökan om strandskyddsdispens från Tekniska serviceförvaltningen i Trelleborg. Ansökan avser rensning av tång på markerade strandavsnitt längs kusten.

Tekniska serviceförvaltningen ansvarar för kommunens för skötseln av kommunens badstränder. Stora mängder av fintrådiga alger har under en lång tid varit ett problem på stränderna och ett hinder för badande. Stränderna har därför rensats från fintrådiga alger. Dispens från strandskyddsbestämmelserna har beviljats av länsstyrelsen vid två tillfällen tidigare, 2004-2008 samt 2009-2013. Fr om 2009 har möjligheten att bevilja dispens överlämnats till kommunerna. Kommunen beviljade dispens från strandskyddsbestämmelserna 2014-2018 samt 2018-2020. En ny strandskyddsdispensansökan inlämnas inför säsongen 2021 och en ny upphandling av strandrensningsentreprenör kommer att genomföras under våren 2022. De maskiner som kommer att användas i verksamheten är tillverkade för att drivas med diesel. Tekniska serviceförvaltningen ser i dagsläget inga lämpliga alternativ till detta bränsle. Tekniska serviceförvaltningen ställer krav på att vald entreprenör endast använder helvegetabiliska hydrauloljor.

Stränderna rensas kontinuerligt under sommartid på de avsnitt som redovisas på kartor som bifogats ansökan. Åtta badstränder rensas sommartid. Rensning vid Pärlan i Beddingestrand kommer att ökas med ca 150 meter västerut då badstranden är mycket populär att därigenom undvika trängsel på stranden.

Rensning kommer inte att ske där gräs-, ört-, busk-, eller trädvegetation förekommer. De uppsamlade algerna och tången kommer att läggas upp i anslutning till de strandavsnitt där massorna samlats upp. Upplagsplatser är placerade nära vattenbrynet och markerade med benämningen hög, rensningsområdena är markerade med svart linje på de bifogade kartorna. Upplagsplatserna kommer inte placeras i område där gräs-, ört-, busk-, eller trädvegetation förekommer.

Stor variation förekommer år från år i uppsamlade mängder material, 375- 1440 ton per år. Dalabadet, Östra stranden och Skåre skansar är de avsnitt där mest material samlas in. Variationer beroende på väderlek gör att mängderna kan variera.

Möjligheten att använda en del av det insamlade materialet i syfte att producera biogas, biogödsel eller biokol skall finnas. Länsstyrelsen har tidigare beviljat Trelleborgs kommun dispens från att återföra en del av materialet till stranden efter badsäsong och istället använda den till biogasproduktion (beslut 13-07-08). I beslutet uppmanas Trelleborgs kommun att inkludera användning av strandalger till biogas i denna ansökan. Mängden som får föras från stranden till ovan nämnda verksamhet begränsas till 5 % av den insamlade mängden.

Återplacering av alger och tång på stranden efter badsäsong innebär bland annat att den sand som följt med vid ordinarie strandrensning åter hamnar på stränderna. Insamlingstekniken för alger som skall användas till biogas och biogödselfproduktion är anpassad för att minimera mängden sand i den omhändertagna biomassan.

De tänkta upplagsplatserna för insamlade alger utgör inget hinder för allmänheten att kunna utnyttja stränderna. I flertalet fall placeras upplagen i utkanten på det område som rensas.

De tänkta upplagsplatserna påverkar eller interfererar inte i något fall skyddade kulturlämningar, såsom exempelvis Skåre skansar.

Skötselinsatserna förväntas inte medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Arbeten skall utföras på tider så det inte stör badande.

Tekniska serviceförvaltningen har för avsikt att endast använda upplagsplatserna sommartid.

Tekniska serviceförvaltningen föreslår att följande villkor skall gälla:

- Ansökan gäller perioden 1 maj 2021- 30 april 2024
- Endast de strandavsnitt som redovisas på bifogade kartor kommer att beröras av åtgärderna.
- Rensning kommer endast ske inom områden där träd- busk-, ört eller gräsväxt förekommer.
- Upplagsplatserna får inte placeras i område med vegetation.
- Inga arbeten kommer att utföras i/vid bäckars eller öppna dikens utlopp.
- Samtliga maskiner som används i strandrensningsarbetet kommer att använda helvegetabiliska hydrauloljor.
- Massorna placeras på ett sådant sätt att de inte påverkar skyddade kulturlämningar, såsom Skåre Skansar.

Förvaltningens bedömning

Arbetsföretaget ligger inom ett område där förordnande om strandskydd enligt 7 kap 13 § MB gäller.

Tekniska serviceförvaltningen, Trelleborgs kommun söker om strandskyddsdispens för rensning av stränder från alger och tång. Det särskilda skäl som åberopas är att strandavsnitten behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området. Det särskilda skäl som åberopas är att strandavsnitten behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området, miljöbalken 7 kap. 18 c pkt 5.

Samhällsbyggnadsförvaltningen anser att dispens kan beviljas för rensningen av stränder från alger och tång i de avsnitt av stranden, och med upplagens yta angiven, som anges i ansökan. Samhällsbyggnadsnämnden anser att det finns särskilda skäl att medge dispens från bestämmelserna om strandskydd då det aktuella arbetsföretaget inte bedöms innebära något intrång i allemansrättslig mark eller förändring för växt- och djurliv. Allmänhetens möjligheter att röra sig i området underlättas av strandrensningen.

Ny upphandling av entreprenör kommer att genomföras våren 2022. Senast i samband med denna upphandling ska krav på att de maskiner som används i verksamheten använda biodiesel.

För samhällsbyggnadsnämndens tillsyn över naturvård utgår en timtaxa av 930 kronor per timme enligt av Trelleborgs kommuns kommunfullmäktige fastställd taxa. Beräknad handläggningstid är 5 timmar.

Beviljas strandskyddsdispens kan länsstyrelsen inom 3 veckor besluta att överpröva ärendet.

Beslutet kan överklagas till länsstyrelsen i Skåne län.

Mikael Norén
Miljöchef

Per-Arne Johansson
Byråinspektör

Beslutet expedieras till:

Tekniska-service förvaltningen, Trelleborg

Länsstyrelsen i Skåne

Kommunfullmäktige i Trelleborg

Översiktskarta badstränder

